

מרכז מעיין החינוך התורני בא"י בני יוסף ע"ר 580121952

העוררת

ע"י ב"כ עוה"ד עדיאל גלס
רח' הנשיא 13, ת.ד. 4550 ירושלים
טל: 02-5618780 פקסי: 02-5631887

- נ ג ד -

משרד החינוך

המשיב

ע"י ב"כ מלשכת היועצת המשפטית במשרד החינוך
רח' דבורה הנביאה 2, ירושלים
טל: 02-5603740 פקסי: 02-5603840

החלטה

בפנינו ערר שהוגש ביום 10.12.2023 על החלטה שניתנה ביום 19.11.2023 הדוחה את בקשת העוררת למתן רשיון לשנה"ל תשפ"ד לבית ספר חדש, מוכר שאינו רשמי, בית ספר בית אל, ברחוב מדינת היהודים 99 בהרצליה, סמל מוסד 676239 (להלן: "ההחלטה").

נימוקי ההחלטה

הנימוקים שהופיעו בהחלטה מיום 19.11.2023 נשוא הערר הם כדלקמן:

"הוועדה למוסדות קטנים לא אישרה את הבקשה מאחר ובהתאם לבדיקת נתוני הרישום, נמצא כי כיתות יופעלו בחסר, וזאת בניגוד לקריטריונים לאישור פתיחת מוסדות (המתוקצבים ע"י המדינה באופן מלא).

לאור האמור לעיל, החלטתי שלא לאשר פתיחת מוסד חדש לשנה"ל תשפ"ד".

ההחלטה ניתנה לאחר בחינת הבקשה על ידי הוועדה למוסדות קטנים מחוז חרדי מיום 31.7.2023, שדנה בבקשות שהגישה העוררת כולל בקשות העברה לרשת החינוך התורני ולרשת החינוך העצמאי.

הוועדה למוסדות קטנים נימקה את המלצתה לדחות את הבקשה כדלקמן:

"להלן דיווח הרשת לשנת הלימודים תשפ"ד לשכבות א'-ג':

א'–22 תלמידים, ב'–21 תלמידים, ג'–21 תלמידים. כל התלמידים הינם תושבי העיר הרצליה. בשנת הלימודים תשפ"ג פעל המוסד באופן לא חוקי.

הוועדה קיבלה את רשימת התלמידים מהבעלות, להלן בדיקת נתוני הרישום לשנה"ל תשפ"ג ותשפ"ד:

שכבה א' – הבעלות העבירה רשימה של 20 תלמידים, נכון ליום 20.8.23 טרם בוצע רישום כלל.

שכבה ב' – מתוך רשימת 20 התלמידים, 6 רשומים במוסדות אחרים. בבדיקה נמצא כי רוב מוחלט של התלמידים הרשומים במוסדות אחרים למדו שם גם בשנה"ל תשפ"ג.

שכבה ג' – מתוך 20 תלמידים, 10 רשומים במוסדות אחרים, כל התלמידים הרשומים בתשפ"ד במוסדות אחרים היו רשומים באותם מוסדות גם בתשפ"ג.

החלטה:

לאור האמור לעיל, נראה כי שכבות ב' ו-ג' תהיינה חסרות. אשר על כן הבקשה נדחית לאור הקריטריונים של הוועדה ולאור זאת ממליצים שלא לאשר מתן רשיון.

עיקרי טענות העוררת

העוררת טענה בכתב הערר כי מדובר בבית ספר יחיד בישוב ואין לתלמידים שמבקשים להתחנך אצל העוררת מענה בבתי ספר אחרים. מפקח מטעם המשיב נתן המלצתו לבקשה.

העוררת טענה כי הוועדה לבחינת בתי ספר קטנים מונתה לפני כשלוש וחצי שנים על ידי מנכ"ל המשיב דאז, מר שמואל אבואב, ותפקידה לבחון בקשות להכרה בבתי ספר קטנים שגודלם יכול להשפיע על היעילות הפדגוגית ויכול גם להצריך תוספות משאבים. לפי ההנחיות שניתנו לוועדה עליה לדון בבקשות שנוגעות לבתי ספר יסודיים רשמיים, לבתי ספר של רשת העוררת וכן של רשת החינוך העצמאי. רק בשלב שני, אמורה הוועדה להתחיל לדון גם בבקשות הנוגעות לחטיבות ביניים ולאחר מכן אמורה הוועדה לשקול אם יש צורך לדון גם במוסדות פטור.

ביום 31.7.23 קיימה הוועדה דיון בו נדון עניינם של בתי הספר של שתי הרשתות בלבד. בוועדה לא השתתף נציג מקצועי מהתחום הפדגוגי או מאגף החשבות, נציג חובה בוועדה והיא התכנסה בהרכב חסר.

הוועדה למוסדות קטנים דנה בבקשות של 21 מוסדות, 17 מהם של העוררת ועוד 4 של רשת החינוך העצמאי ולא פלא כי הדיון בוועדה היה טכני לחלוטין ונבדקו בו רק מספרי התלמידים בשכבות השונות, ללא כל בחינה פדגוגית ותקציבית.

העוררת טענה כי ביום 17.5.2023 וביום 26.6.2023 הועברו לעוררת התראות לפיהן המשיב שוקל שלא לאשר את הבקשה לרשיון לאור מספרי התלמידים הנמוכים.

ביום 29.6.2023 ענה מר דוד סוויסה מנהל אגף בינוי ורישוי אצל העוררת כי מספרי התלמידים עונה לדרישות המשיב וכי שנה קודם לכן ביחס לשנה"ל תשפ"ג משכה העוררת את הבקשה לאור מספר נמוך של תלמידים.

לאור התשובה של העוררת ניתב אגף הרישוי במשיב את הבקשה לטובת קבלת הרשיון.

לטענת העוררת בהחלטת המשיב צויין כי הוא מעריך כי שכבות ב' ו-ג' תהייה חסרות ומדובר בהחלטה תמוהה.

העוררת טענה כי לפי הפרקטיקה שנהוגה מול אגף הרישוי בשנים קודמות, כאשר נבחנו בקשות לבתי ספר חדשים והעברות של בתי ספר לעוררת והתעוררה שאלה לגבי מספר התלמידים, ללא קשר לוועדה למוסדות קטנים, נבדקו מספר התלמידים שהגיעו ללמוד בפועל בבית הספר ונרשמו במנב"ס.

בנוסף, גזירת התקנים לרשתות בהתאם למספרי התלמידים בכל בית ספר נערכת רק בחודש אוקטובר של כל שנת לימודים לכל המוקדם. לכן, הרוב המוחלט של מנהלי בתי הספר אינם ממהרים לעדכן את המנב"ס לפני תחילת שנת הלימודים. הם נהגו להמתין לבחון את התייצבות התלמידים בפועל עם תחילת שנת הלימודים, שלא תמיד תואמת באופן מלא לרישום שנערך חודשים רבים קודם לכן.

העוררת הופתעה שהיא לא קיבלה בחודש אוקטובר את החלטות המשיב ביחס לבקשות העברה ולבקשות לקבלת רשיון לבתי ספר חדשים בהם היו יכולים להתעורר קשיים לנוכח מספרי התלמידים. לכן, מר סוויסה מנהל אגף בינוי ורישוי אצל העוררת יזם שיחה עם אגף הרישוי במשיב ובשיחה סוכם שהעוררת תבחן את רשימות התלמידים לפי המנב"ס הסופי ותעדכן את אגף הרישוי לגבי בתי הספר שעומדים בתקנים, לעומת בקשות שמתברר שאין להן בסיס.

בהתאם לסיכום, העביר מר סוויסה לגב' בתי ללוש מאגף רישוי במשיב שני מכתבים. הראשון מיום 25.10.2023 והשני מיום 26.10.2023, בהם התייחסות למספרי התלמידים במוסדות. נטען כי למיטב ידיעת העוררת בסמוך לאחר מכן נערכה שיחה של חברי הוועדה בה ביקש אגף הרישוי למסור את הנתונים אך חברי הוועדה סירבו לשמוע אותם. נטען כי לו חברי הוועדה היו מקשיבים לנתונים שהועברו היו למדים כי מספר התלמידים שלומדים בפועל בבית הספר מתחילת שנה"ל תשפ"ד תקין.

העוררת טענה כי על הוועדה למוסדות קטנים התכנסה בהרכב חסר בניגוד לכתב המינוי ולא ניתן כל ביטוי לשיקולים פדגוגיים ותקציביים שבהם הייתה אמורה הוועדה לדון.

העוררת טענה כי מעמדה של הוועדה הוא מינהלי ואין לה סמכות מכוח החוק להיות הגורם המכריע, בניגוד לאמור בהחלטה. המשיב קיבל את החלטת הוועדה ולא הפעיל שיקול דעת.

לטענת העוררת המשיב פעל בחוסר סבירות קיצוני בכך שלא התריע בפני העוררת על כוונתו להתחיל לכנס את הוועדה בעניינה, שלוש וחצי שנים לאחר מינויה וזאת על מנת לאפשר לה להיערך מבעוד מועד לדרישות ולקריטריונים הקבועים בכתב המינוי.

כן נטען כי הוועדה טעתה בכך שבחנה את מספרי התלמידים בבית הספר במועד מוקדם לפתיחת שנת הלימודים בטרם עודכן המנב"ס. הדברים מקבלים משנה תוקף לאור הנוהג שהשתרש מול אגף הרישוי שבחן את מספרי התלמידים במנב"ס אר לאחר תחילת שנת הלימודים. מוסדות העוררת הסתמכו על פרקטיקה זו ולא נהגו לעדכן את הרישומים במנב"ס לפני תחילת שנת הלימודים. לטענת העוררת מדובר בפרקטיקה מתחייבת וסבירה ואם לפי הנתונים נכון לחודש מרץ מספר התלמידים היה גבוה אך בראשון לספטמבר היה מתברר שרבים מהתלמידים מצאו פתרונות בבתי ספר אחרים, ברור שהמשיב היה דוחה את הבקשה לרשיון.

לטענת העוררת קיים אבסורד בהתנהלות המשיב בכך שהחלטתו ניתנה מספר חודשים לאחר כינוס הוועדה, ביום 19.11.2023 וניתן היה לבדוק בסמוך למתן ההחלטה את מספר התלמידים שרשומים בפועל בבית הספר וכך היה ניתן אישור לבקשה. כמו כן נעשה ניסיון להציג לוועדה את הנתונים אך היא סירבה לקבלם.

עוד נטען כי בעקבות המענה להתראה של המשיב נותבה הבקשה למתן רישוי ואין מקום שהמשיב יחזור בו מהסכמתו, ודאי לא לנוכח נתוני התלמידים במנב"ס.

עיקר טענות המשיב

המשיב פרט את נימוקי הדחייה והשיב לטענות העוררת כפי שהועלו בכתב הערר.

לטענתו ביום 29.3.2023 הגישה העוררת בקשה לרשיון להפעלת בית ספר חדש צומח מוכשר לכיתות אי-גי מעורב בפיקוח חרדי. לבקשה צורפה רשימת תלמידים כדלקמן:

כיתה א'	10 בנים	10 בנות
כיתה ב'	10 בנים	7 בנות
כיתה ג'	10 בנים	

ביום 17.5.2023 הגישה העוררת במסגרת הבקשה לרשיון רשימת תלמידים שניה כדלקמן:

כיתה א'	10 בנים	9 בנות
כיתה ב'	10 בנים	7 בנות
כיתה ד'		13 בנות

ביום 26.6.2023 שלח המשיב לעוררת מכתב התראה/שימוע לפני דחיית הבקשה וציין כי מספר התלמידים לא עומד בדרישות נהלי הרישוי לפתיחת בית ספר חדש.

ביום 2.7.2024 הגיבה העוררת למכתב וצירפה רשימת תלמידים שלישית. נטען כי מספר התלמידים בכיתה עומד בדרישות כאשר בכיתה א' 21 תלמידים, בכיתה ב' 20 תלמידים ובכיתה ג' 21 תלמידים. נטען כי מדובר במוסד צומח, יחיד ביישוב שנותן מענה לאוכלוסייה. חלוקת התלמידים לפי הרשימה השלישית כדלקמן:

כיתה א'	11 בנים	10 בנות
כיתה ב'	12 בנים	9 בנות
כיתה ג'	11 בנים	10 בנות

ביום 10.7.2023 שלח המשיב לעוררת מכתב התראה נוסף לפני דחייה בו צויין כי מספר התלמידים בכיתה נמוך מהנדרש לפי נהלי הרישוי. כן צוין כי היתר הבניה שהוגש מיועד להתקנת אנטנה במבנה תעשייה לפיכך לא ברור כיצד המבנה מתאים לשימוש כמוסד חינוך.

ביום 12.7.2023 שלחה העוררת תגובה.

ביום 31.7.2023 דנה הוועדה לבחינת בתי ספר קטנים (להלן: "הוועדה למוסדות קטנים") בבקשה והמליצה על דחיית הבקשה וביום 19.11.2023 ניתנה ההחלטה נשוא הערר.

המשיב ציין כי לערר צירפה העוררת רשימת תלמידים כדלקמן:

כיתה א'	16 בנים	5 בנות
כיתה ב'	19 בנים	5 בנות

נטען כי בקשת העוררת נדחתה בשל אי עמידתה בדרישת מספר התלמידים המינימלי לפתיחת מוסד חינוך כפי שקבוע בנוהל הוועדה למוסדות קטנים ואף בשל אי עמידתה בדרישות נוהל הרישוי לפיו מספר התלמידים המינימלי בכיתה למוסד צומח הוא 44 תלמידים בהתאם לחלוקה שמופיעה בנוהל. משכך, החלטת הדחייה ניתנה כדין ובהתאם לנהלי הרישוי.

בשל העובדה שלעוררת מעמד ייחודי בחוק ובשונה מיתר מוסדות החינוך במעמד מוכר שאינו רשמי המתקצבים על ידי המשיב בשיעור של 75% בלבד בהתאם להיקף חיובם בלימוד תוכנית היסוד לפי תקנה 3(ג) לתקנות חינוך ממלכתי (מוסדות מוכרים) תשי"ד-1953, מוסדותיה מקבלים תקציב למטרות חינוך בשיעור של 100%, מהשוואת תקצוב הרשתות נגזר מעמדן הייחודי של הרשתות המחייב אותן, בין היתר, בעמידה הולמת בתנאים הנדרשים לפי חוק הפיקוח על בתי ספר, התשכ"ט-1969 (להלן: "חוק הפיקוח").

המשיב הפנה לנוהל הוועדה למוסדות קטנים ובכלל זה לאמות המידה לפיהן בוחנת הוועדה את הבקשות, ובכלל זה הקריטריון של מספר התלמידים.

ככלל, מספר התלמידים הנדרש בכיתה, שהינו אחד הקריטריונים של הוועדה למוסדות קטנים לאישור פתיחת מוסדות חדשים בחינוך הרשמי וברשתות החינוך של החינוך החרדי, עומד על 26 תלמידים וגבוה מהדרישה לפי נהלי הרישוי למוסדות חינוך מסוג מוכר שאינו רשמי, 22 תלמידים. זאת נוכח חיוב המדינה כאמור בהיקף מלא של תקצוב, מבנה בית ספר, שכר עובדי הוראה ועוד. אבחנה זו נובעת מהצורך לשמור על טיב הפעילות הפדגוגית ויעילותה ועל מנת למנוע מצב שבו בית ספר קטן נדרש למשאבים גבוהים מהקופה הציבורית שאינם מוצדקים ואינם יעילים כלכלית.

המשיב הבהיר כי כאשר אחת הרשתות המתוקצבות באופן מלא על ידי המדינה מעוניינת לפתוח בית ספר חדש צומח, עליה לעמוד בקריטריונים של הוועדה למוסדות קטנים לפתיחת מוסד חדש צומח בנוגע לתקן המינימלי ובדרישות לפי נוהל הרישוי וחובה על המדינה לפעול ביתר שאת לאכיפת הקריטריונים הקבועים בנהליה.

בנוסף הוועדה למוסדות קטנים מונתה כדי לדון ולהחליט גם בבקשות להכרה בבית ספר בודד ביישוב ביחס לשתי הרשתות. על פי הקריטריונים כדי שבית ספר יוכר כבית ספר בודד ביישוב, עליו להגיש בקשה מתאימה לכך והיא תיבחן בהתאם לאמות המידה המפורטות בנוהל הוועדה.

העוררת מבקשת להפעיל מוסד חינוך בפיקוח חרדי כמוסד צומח מוכר שאינו רשמי וכוונתה שהכיתות לא יהיו מעורבות מגדרית. לכן רשימת התלמידים שצורפה לבקשה התייחסה ל-6 כיתות נפרדות לבנים ולבנות. מספר התלמידים בכיתות לא עומד בדרישות המינימליות לפי נהלי הרישוי.

בבקשה שהגישה העוררת הופיע מספר נמוך של תלמידים מהנדרש לפתיחת בית ספר חדש, כאשר בשכבת בנים 11 תלמידים בכיתות א' ו-ג' ו-12 תלמידים בכיתה ב'. בשכבת הבנות מספר התלמידות הן בכיתה א' ו-ג' 10 תלמידות ובכיתה ב' 9 תלמידות בלבד.

גם לפי רשימת התלמידים שצירפה העוררת לערר היא אינה עומדת בדרישות הנוהלים.

המשיב ציין כי מספר התלמידים הנמוך בבית הספר מהווה ליקוי פדגוגי המשפיע בראש ובראשונה על התלמידים. בין היתר צויין, כי כיתות קטנות כמעט ואינן מאפשרות הפריה לימודית הדדית והלימוד בהן דומה יותר ללימוד יחידני. הן אינן עונות על הצרכים החברתיים של הילדים והתפתחותם עלולה להיפגע.

הדרישה למספר תלמידים מינימלי למוסד צומח מתייחסת לכלל מוסדות החינוך, גם בהתחשב לסוג המוסד ואופיו. כך גם כאשר מדובר בבית ספר שמבקש להתנהל כבית ספר הטוען ליחודיות, מחוייב בית הספר לעמוד בדרישות משרד החינוך.

המשיב טען כי יש לדחות את טענת העוררת לפיה נתוני המנב"ס מצביעים על כך שלאור מספרי התלמידים שלומדים בפועל בבית הספר מתחילת שנה"ל יש מקום ליתן לו רשיון. נטען כי בשום שלב לא הוכיחה העוררת עמידה בדרישת מספר התלמידים המינימלי לכיתה, גם לא לפי רשימת התלמידים שצורפה לערר.

נטען כי יש לדחות את טענת העוררת כאשר המשיב אינו מחויב לתת לעוררת התראה בדבר כינוס הוועדה למוסדות קטנים. מעבר לכך, הדרישה לפיה מוסד חינוך חייב לעמוד במספר תלמידים מינימלי מופיעה בנוהל הרישוי המפורסם וידועה לעוררת.

בנוגע לטענה כי המשיב לא בחן את מספר התלמידים שהופיע במנב"ס בתחילת שנת הלימודים, הבהיר המשיב כי נבחנה רשימת התלמידים שצירפה העוררת עצמה לבקשתה. יחד עם זאת נערכה בדיקה במערכת המנב"ס על ידי הוועדה למוסדות קטנים נכון לתאריך 31.7.2023. כמו כן, האחריות לעדכן את המשיב בדבר שינוי מספר התלמידים מוטלת על העוררת.

המשיב דחה את טענת העוררת בדבר קיומו של נוהג לפיו נבדקת רשימת התלמידים במנב"ס למועד שלאחר פתיחת שנת הלימודים. הובהר כי רוב בתי הספר מעדכנים את מערכת הממוחשבת הרלוונטית הרבה לפני סגירת התקן בחודש אוקטובר ומיעוטם אינו פועל כן וממתין לשלב מאוחר יותר. המשיב נדרש לקבל החלטות באלפי בקשות. המוסד נבחן על ידי הגורמים המקצועיים במשיב על סמך רשימת תלמידים פוטנציאלית בלבד וכך גם בעת קבלת ההחלטה כאשר בסופו של דבר יתכן כי הרשימה הסופית תהיה מעט שונה לכאן ולכאן. לא מתקבל על הדעת שעל המשיב להימנע מקבלת החלטות לצורך היערכות מיטבית לשנת הלימודים הבאה עד לתחילה או לדרוש ממנו לשוב ולבחון שוב בקשות לאחר סגירת התקן.

נתוני המנב"ס הובאו בפני הוועדה למוסדות קטנים ומהם עלו פערים בין רשימת התלמידים שצורפה למנב"ס וכן עלה כי למספר התלמידים מתוך הרשימה שצורפה כלל לא היה שיבוץ בשנים תשפ"ב-תשפ"ג. מכל מקום העוררת לא עומדת בדרישות המינימום למוסד צומח ובצדק נדחתה בקשתה.

המשיב ציין כי בניגוד לטענת העוררת, קיימים מוסדות דומים למוסד העוררת באזור ובכל מקרה מוסד שמבקש לפתוח מוסד חינוך מחויב לעמוד בכל דרישות החוק והנהלים.

מכלל הטיעונים שהועלו בתגובה, טען המשיב כי דין הערר להידחות ואין מקום להתערב בהחלטה שניתנה בבקשה נשוא הערר.

דיון והכרעה

ביום 19.2.2024 קיימה ועדת הערר דיון בערר ובמספר עררים נוספים שהוגשו על ידי העוררת בנוגע לבקשות נוספות שנדונו על ידי הוועדה למוסדות קטנים.

בתאריך 11.3.2024 קיימה ועדת הערר דיון בעררים נוספים שהגישה העוררת בנוגע להחלטות שניתנו על ידי המשיב בעקבות דיונים בוועדה לבתי ספר קטנים. גם בדיון זה העלו שני הצדדים טיעונים כלליים שרלוונטיים לערר זה.

משכך, הוועדה תתייחס בהחלטתה לכלל הטענות שהועלו מטעם הצדדים בשני הדיונים כאמור.

לאחר ששמעה הוועדה את טענות הצדדים החליטה הוועדה לדחות את הערר ולהלן נימוקי החלטתה.

הוועדה למוסדות קטנים דנה בכל עניין שנוגע לבית ספר קטן ובכלל זה פתיחתו, המשך פעילותו, סגירתו או איחודו עם בית ספר אחר.

בהתאם לנוהל מינוי הוועדה למוסדות קטנים מיום 28.6.2020 (להלן: "נוהל בתי ספר קטנים"), בתי ספר קטנים הינם בתי ספר שגודלם משליך על הטיב והיעילות הפדגוגית שלהם ושהם דורשים תוספת משאבים לא מוצדקת.

נוהל בתי ספר קטנים מורה כי בשלב ראשון, הוועדה תעסוק בבתי ספר יסודיים בחינוך הרשמי וברשתות מרכז החינוך העצמאי ומעיין החינוך התורני בא"י. בשלב שני, הוועדה תעסוק בנוסף בחטיבות הביניים. בשלב שלישי, הוועדה תשקול לעסוק במוסדות הפטור. בתי ספר מוכרים שאינם רשמיים יידונו בוועדת הכרה.

לפי אמות המידה של הוועדה למוסדות קטנים, מספר התלמידים בשכבת גיל לא יהיה קטן מ-52 תלמידים ומספר הכיתות בשכבה לא יפחת מ-2 כיתות. על אף האמור, ניתן לאשר חריגה במקרים הבאים:

א. מדובר בבית ספר קיים ובבית הספר רק כיתה אחת בשכבת גיל, שמספר התלמידים בה אינו קטן מ-26 תלמידים. בבית הספר אין כיתות בתקן חסר, ובית הספר אושר על ידי ועדת הייחודיים של משרד החינוך.

או

ב. ממסמכי הבקשה ניתן ללמוד שבבית הספר עתידה להיפתח שכבת גיל אחת (כיתה א') או שתי שכבות גיל סמוכות (כיתות א'-ב') ומספר התלמידים בכל כיתה אינו קטן מ-26 תלמידים ובשנת הלימודים הבאה מספר התלמידים בשכבה יאפשר פתיחה של שתי כיתות לימוד בשכבת גיל כיתה א'.
על אף האמור, מספר התלמידים הינו קטן מ-26 אך הוועדה התרשמה, על סמך נתונים שהוצגו בפניה ועל פי מידע שמצוי ברשותה, כי עם פתיחת בית הספר, מספר התלמידים בשכבה לא יהיה קטן מ-22 וכי בשנות הלימודים הבאות צפויה צמיחה במספר התלמידים כך שבבתי הספר לא יהיו כיתות בתקן חסר.

הנוהל קובע תנאים נוספים לבחינת בקשות.

בענייננו, הן בהתאם לנתונים שעמדו בפני המשיב עת ניתנה ההחלטה נשוא הערר והן בהתאם לנתונים נטענו על ידי העוררת, אין היא עומדת בדרישות המינימום הקבועות בנוהל הוועדה למוסדות קטנים. אין יסוד לטענת העוררת כי בית ספר קטן לא מחויב לעמוד בדרישות המינימום הקבועות בנוהל זה או כי ניתן לחרוג ממנו בכל מקרה ומקרה.

בדיון מיום 19.2.2024 טען ב"כ העוררת בשנה"ל תשפ"ג העוררת משכה את הבקשה לרישוי מכיוון שלא עמדה במספר התלמידים הנדרש, אולם כעת הם הגישו את הבקשה ועומדים עליה מהטעמים שפורטו בערר (עמ' 91 לפרוטוקול הדיון מיום 19.2.2024). עם זאת כאמור, הבקשה אינה ממלאת אחר התנאים הבסיסיים ובצדק נדחתה.

בכל הנוגע לטענת העוררת כי היות והבקשה נותבה, המשיב קיבל את הנתונים שהגישה העוררת ככאלה שממלאים אחר דרישות הסף לפי הנוהל (עמ' 93 לפרוטוקול הדיון מיום 19.2.2024), גם אם הבקשה נותבה, משהתברר שאינה עומדת בדרישות הסף ואין כל עילה לחרוג מדרישות אלה, אין בעצם הניתוב כדי לבסס התערבות בהחלטת הדחייה נשוא הערר. למעלה מן הצורך נוסיף כי בדיון הבהיר ב"כ המשיב כי לא ניתנה חוות דעת פדגוגית (עמ' 96 לפרוטוקול הדיון מיום 19.2.2024).

העוררת חזרה בדיון על טענתה לפיה היא עומדת במספר התלמידים המינימלי הנדרש לקבלת רישון לבית ספר חדש אולם כאשר התבקשה להבהיר כיצד טענתה מתיישבת עם העובדה שמדובר בכיתות נפרדות לבנים ולבנות, אישר ב"כ העוררת כי לא מדובר בבית ספר מעורב כך שבפועל מדובר בכיתות נפרדות כאמור (עמ' 85 לפרוטוקול הדיון מיום 19.2.2024).

הוועדה דוחה את טענת העוררת לפיה מדובר בכיתות מפוצלות באופן 'פנימי' כהקבצות. הוועדה תעיר כי תחילה טען ב"כ העוררת כי לא מודע לפיצול פנימי שנעשה בבית הספר. לאחר מכן נטען כי גם אם נעשה פיצול, מדובר בפיצול פנימי כהקבצות (עמ' 94 לפרוטוקול הדיון מיום 19.2.2024). לא ניתן לקבל את טענה זו. מדובר בכיתות מופרדות שעומדות בפני עצמן ולא מאוחדות. ב"כ העוררת עצמו הסכים עם עובדה זו אך לטענתו הוועדה לא נימקה את החלטתה על יסוד סיבה זו (עמ' 94 לפרוטוקול הדיון מיום 19.2.2024).

הוועדה למוסדות קטנים נימקה את החלטתה על יסוד העובדה שהכיתות לא עומדות בדרישות הסף הקבועות בנוהל ונימוק זה בפועל מתייחס למספר התלמידים בפועל בכיתות, בניס בנפרד ובנות בנפרד.

הגם שהיה מקום שהוועדה תנסח את החלטתה בצורה ברורה יותר ותתייחס לכך שבוצע פיצול של הכיתות לבנים ולבנות באופן שמדובר בכיתות נפרדות, זאת במיוחד בשים לב לכך שלפי ההסבר שניתן על ידי הגב' בתי ללוש, סגנית מנהל אגף רישוי במשיב, כי נושא זה נדון בוועדה למוסדות קטנים (ר' בעמ' 106 לפרוטוקול הדיון מיום 19.2.2024), משהתבררו עובדות אלה בפני ועדת הערר לא ניתן להתעלם מכך כאמור כאשר בסמכות הוועדה להתייחס גם לעובדה זו בהחלטתה בהתאם לסמכותה לפי חוק הפיקוח. מדובר בעובדות שהתבררו בפני הוועדה ואשר לא שנויות במחלוקת. ר' גם טיעונו של ב"כ המשיב בעמ' 98 לפרוטוקול הדיון מיום 19.2.2024.

בכל הנוגע לטענת העוררת כי על המשיב היה לבחון את הנתונים המעודכנים שעמדו בפניו בעת מתן ההחלטה, הובהר על ידי נציגת המשיב, הגב' מלול, כי לא ניתנה הסכמה של המשיב לדון בנתונים חדשים בכל פעם שמועברים על ידי העוררת (עמ' 78 לפרוטוקול הדיון מיום 19.2.2024). מעבר לכך, גם על פי הנתונים המעודכנים העוררת לא עמדה בדרישות הסף ובצדק נדחתה בקשתה.

בכל הנוגע לטענת העוררת לפיה היא הופתעה מכך שלא קיבלה בחודש אוקטובר את החלטות המשיב ביחס לבקשות שהוגשו עבור בתי הספר בהם היו יכולים להתעורר קשיים לנוכח מספרי התלמידים, טענה זו מלמדת כי העוררת הייתה מודעת לקיומו של פגם זה ולאי עמידתה בנהלים כבר מלכתחילה ללא קשר להתראות שנשלחו אליה ובכל מקרה אין בטענה בכדי לשנות מהתוצאה אליה הגיעה ועדת הערר.

בכל הנוגע לטענת העוררת כי אין לוועדה למוסדות קטנים סמכות מכוח החוק להיות גורם מכריע, תציין ועדת הערר כי מי שקיבל את ההחלטה נשוא הערר הוא הגורם המוסמך במשיב בהתאם לדין. אימוץ המלצת הוועדה לבתי ספר קטנים אינו פסול, לא כל שכן כאשר בענייננו מדובר בהנמקה שמבוססת על אי עמידה בדרישות מינימליות הקבועות בנהלים (ר' בעמ' 6 לפרוטוקול הדיון מיום 6.2.2024).

בכל הנוגע לטענת העוררת כי הוועדה התנהלה בהרכב חסר, בדיון הבהיר בא כוחה כי אינו טוען שיש לפסול את ההחלטה מטעם זה (עמ' 5 לפרוטוקול הדיון מיום 6.2.2024).

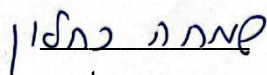
בכל הנוגע לטענת העוררת כי מדובר בבית ספר יחיד ביישוב, הטענה לא מתיישבת עם העובדה כי תלמידים שהופיעו ברשימות שהגישה העוררת למשיב, נכללו ברשימות של מוסדות אחרים. בכל מקרה אין בטענה זו כדי להצדיק סטייה מהוראות הנהלים, לא כל שכן שיש בלימוד של מספר קטן של תלמידים פגיעה פדגוגית.

העוררת לא העמידה תשתית לקבלת החלטה הסוטה מהנהלים בעניינה. נקודת המוצא לפעילותה של רשות שנוהגת בה הנחיות פנימיות או נהלים, חייבת להיות החובה לפעול על פיהן וככלל אין מקום לסטות מהן ללא טעם מיוחד (ר' בג"ץ 11642/05 **משרקי נ' שרד הביטחון** (דינים עליון עח 733 (2006); דפנה ברק-ארז **משפט מינהלי** 248-249 (2010)).

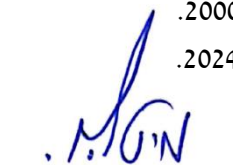
בענייננו, ההחלטה ניתנה בהתאם להוראות הדין והנהלים ולא נמצאה תשתית לפיה בנסיבות העניין של תיק זה שומה היה על הוועדה לחרוג ולאשר את הבקשה על יסוד נתונים שונים מהנדרש. הטיעונים שהוצגו לא מבססים פגם כלשהו בהחלטת המשיב, ולא הוצגו ראיות ובסיס להתערבות בהחלטה ולבטלה, לא כל שכן כאשר הרשיון הנוכחי של המוסד כמוסד פטור לא נפגע.

לנוכח האמור החלטנו לדחות את הערר. לא מצאנו טעמים לקבוע כי יש מקום להתערב בהחלטה, לא נמצא כי נפל בה פגם ולכן אין מקום להתערבות בה. סוף דבר, הערר נדחה.

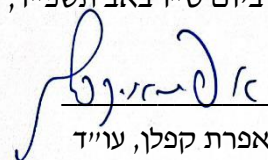
זכות ערעור לפי סעיף 14 לחוק הפיקוח לבית המשפט לעניינים מינהליים בהתאם לתקנות בתי משפט לעניינים מינהליים (סדרי דין) התשס"א-2000. ניתן ביום ט"ו באב תשפ"ד, 19 באוגוסט 2024.

שמחה כחלון
חברת ועדה

מיטל קורקוס, עו"ד
יו"ר הועדה

אפרת קפלן, עו"ד
חברת ועדה